

Roberthus, Tybovej 2
DK-6040 Egtved

T +45 6131 3636
M mail@landdistrikterne.dk
W www.landdistrikterne.dk

Dato: 21. marts 2017
Enhed: Sekretariatet

Ansvarlig medarbejder: NJA

NOTAT

210317 National sparring
Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer

Udtalelse i forhold til ex-post evalueringen af LAG-indsatsen i perioden 2007-13

1. Sagsfremstilling

- National sparring til Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer jf. aftale med udvalget i henhold til Aftale mellem Erhvervsstyrelsen og Landdistrikternes Fællesråd om Mål- og resultatplan 2017.
- Slutevaluering af Landdistriktsprogrammet 2007-2013.

2. Vurdering af virkninger på landdistrikterne

Landdistrikternes Fællesråd fremkommer med nedenstående vurderinger i forhold til ex-post evalueringen af LAG-indsatsen under Landdistriktsprogrammet i perioden 2007-2013.

Evalueringen, der er gennemført af en ekstern evaluator bestående af konsortiet Epinion P/S, Orbicon A/S og Center for Landdistriktsforskning, har gennemført evalueringen i henhold til Rådets forordning 1698/2005 og Kommissionens forordning (EF) nr.1974/2006.

Landdistrikternes Fællesråd er, som national sparringspartner for centraladministrationen, en del af Overvågningsudvalget for landdistriktsprogrammet 2014-2020, der er nedsat af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen. Landdistrikternes Fællesråd har dermed deltaget i sagsbehandlingen af slutevalueringen.

Det er Landdistrikternes Fællesråds samlede vurdering, at evalueringen giver et retvisende billede af programmets resultater og effekter i programperioden.

2.1. LEADER

Evalueringen peger på, at hovedparten af aktiviteterne er blevet planlagt, prioriteret og forankret efter LEADER-metoden af de lokale aktionsgrupper.

Landdistrikternes Fællesråd udtrykker tilfredshed over, at LEADER-metoden har været et gennemgående element i LAG-indsatsen, da det understøtter civilsamfundsindsatsen i landdistrikterne. Igennem LEADER-metoden får borgerne i lokalsamfundene en høj grad af indflydelse på udmøntningen af programmet i de enkelte lokalområder, men også på den bedst mulige udnyttelse af de specifikke lokale udviklingsforudsætninger.

LEADER-modellen er en bottom-up tilgang, der bør styrkes i forhold til at skabe lokalt engagement og flere bæredygtige projekter, vurderer Landdistrikternes Fællesråd.

2.2. Effekter for beskæftigelse

Landdistrikternes Fællesråd tager til efterretning, at det i evalueringen vurderes, at der er skabt 366 arbejdspladser med LAG-midler i perioden.

Landdistrikternes Fællesråd understreger, at der er tale om en nettovurdering; det vil sige jobs, som er blevet skabt direkte som følge af LAG-indsatsen. Den direkte beskæftigelseseffekt svarer til forventningerne ved programmets start, hvorfor Landdistrikternes Fællesråd vurderer, at indsatsen har tilføjet væsentlige positive impulser til udviklingen uden for de største byer.

Endvidere beskrives i evalueringen, at der kan indregnes en afledt effekt, da ekstra aktivitet samtidig skaber omsætning og beskæftigelse for samarbejdspartnere, leverandører m.v.

Den samlede beskæftigelseseffekt estimeres derfor til 561 jobs. Dette betegnes i evalueringen som bruttojobtilvæksten

Landdistrikternes Fællesråd vurderer, at den direkte beskæftigelseseffekt bør ses i sammenhæng med den indirekte beskæftigelseseffekt, da det udtrykker den samlede jobskabelse, som LAG-indsatsen har bidraget til at skabe og/eller understøtte.

Landdistrikternes Fællesråd vurderer derfor, at LAG-indsatsen har haft en meget positiv indflydelse på landdistrikternes muligheder for at skabe vækst og udvikling.

Landdistrikternes Fællesråd understreger videre, at evalueringen viser, at midler fra de lokale aktionsgrupper, der er gået til iværksætteri, turisme og forskellige erhvervsprojekter, har bidraget positivt til betalingsbalancen og dermed til den samlede danske økonomi, blandt andet i form af øget beskæftigelse.

Endvidere skal Landdistrikternes Fællesråd fremholde, at beskæftigelseseffekten bør ses i lyset af, at der er tale om en mindre del af LAG-midlerne, der blev målrettet i tilskud til beskæftigelses- og erhvervsfremmende projekter igennem LAG-ordningen. Landdistrikternes Fællesråd vurderer derfor, at den samlede beskæftigelseseffekt på 561 jobs i hele landet er meget positivt for udviklingen uden for de største byer og har bidraget til at skabe en bedre balance i Danmark.

2.2. Effekter for bosætning og andre væsentlige forhold

Evalueringen konkluderer, at LAG-midlerne, udover beskæftigelseseffekter, har bidraget til en positiv udvikling i landdistrikterne. Dette finder Landdistrikternes Fællesråd meget positivt, da LAG-ordningen under Landdistriktsprogrammet ikke alene har et erhvervsmæssigt sigte, men også har til opgave at skabe udvikling og gode levevilkår i landdistrikterne, således at det fortsat er attraktivt at bo på landet.

I forhold til bosætning fremgår det, at aktiviteterne efter støttemodtagernes bedømmelse har bidraget med en tilflytning på 1.085 nye indbyggere. Dette finder Landdistrikternes Fællesråd meget positivt, da det viser, at LAG-indsatsen har bidraget til at skabe øget grundlag for positiv befolkningsfremgang i land- og yderområder, som tidligere har været udsat for en markant urbaniseringstendens med fraflytning fra land til by.

Landdistrikternes Fællesråd hæfter sig i særdeleshed ved, at det i evalueringen vurderes, at den frivillige indsats er af stor betydning for en sikker implementering og efterfølgende drift af projekter, der modtager støtte.

Der er mange eksempler på, at ildsjæle har afgørende betydning for det gode liv i landområderne. LAG-midlerne er med til at understøtte dette vigtige arbejde. I den forbindelse skal Landdistrikternes Fællesråd bemærke, at der på nuværende tidspunkt, udover LAG-ordningen og Landdistriktspuljen under Erhvervsstyrelsen, ikke er prioriteret særskilte finansieringskilder, der kan understøtte denne indsats. Dette finder Landdistrikternes Fællesråds beklageligt.

Ifølge evalueringen har LAG-midlerne en ikke uvæsentlig additionel effekt for hovedparten af projekterne. Meget få af disse projekter ville være realiseret uden støtten. Landdistrikternes Fællesråd kan i den forbindelse – i tråd med udtalelser fra LAG-koordinatorerne – fremhæve, at det i forbindelse med tilsagn om lån fra bankerne og ansøgninger til fonde og andre finansieringskilder kan være af stor betydning, at projekterne har fået et "blåt stempel" i LAG.

Landdistrikternes Fællesråd skal ligeledes understrege, at det er med stor bekymring, at der som følge af den politiske aftale om landbrugs- og fødevarerpakken, der blev indgået i mellem den daværende Venstre-regering, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti, er blevet reduceret i den samlede økonomiske ramme for LAG-ordningen. Landdistrikternes Fællesråd – og en lang række af rådets medlemskommuner – mener ikke, at denne prioritering bidrager til at skabe vækst og udvikling i hele Danmark.

Roberthus, Tybovej 2
DK-6040 Egtved

T +45 6131 3636
M mail@landdistrikterne.dk
W www.landdistrikterne.dk

Dato: 21. marts 2017
Enhed: Sekretariatet

Ansvarlig medarbejder: NJA

3. Afsluttende bemærkninger

Landdistrikternes Fællesråd indsamler vurderinger fra medlemskommunerne i forhold til at belyse de kommunale erfaringer med LAG-ordningen under Landdistriktsprogrammet. Disse forelægges Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer.

Landdistrikternes Fællesråd er til rådighed for udvalget, såfremt der ønskes en nærmere drøftelse af LAG-ordningen. Rådet stiller således gerne op til et møde.

Med venlig hilsen

Landdistrikternes Fællesråd

Karsten Gram
Næstformand

Roberthus, Tybovej 2
DK-6040 Egtved

T +45 6131 3636
M mail@landdistrikterne.dk
W www.landdistrikterne.dk

Dato: 21. marts 2017
Enhed: Sekretariatet

Ansvarlig medarbejder: NJA